

GŁOS POMORSKI

Nr. 256 — Rok 4.

(GAZETA POMORSKA)

Numer pojedynczy 10 gr. (Numer niedzielny 15 gr.)

Prenumerata miejscowa: Przy odbiorze w ekspedycji 1,80 Złp. w agenturach miejscowych miesięcznie 1,85 Złp., przez pocztę przy zamówieniu przez ekspedycję naszą 2,05 Złp., wprost na pocztę lub u listowego miesięcznie 2,13 Złp., dla W. M. Gdańska 5 Guld. Gd. — pod opaską w Polsce 2,50 Złp., do Gdańska 4,00 Guld. Gd., do Francji 18 fr., (z wysyłką co 2-gi dzień 14 fr.) do Anglii 5 shill do Stanów Zjednoczonych 80 cent. W razie nieprzewidzianych wypadków, jak strejki, przeszkody techniczne i. t. d. prenumeratorzy nie mają prawa żądania niedostarczonych numerów, lub zwrotu prenumeraty.

Rachunek bieżący: Bank Powiatowy Grudziądz, Bank Związku Spółek Zarebk., Danziger Privat-Aktienbank Gdańsk i Grudziądz, Bank Polski Grudziądz. — Konto czekowe: Gdańsk nr. 2980. Konto pocztowe: Kasa Oszczędności, Oddział w Poznaniu nr. 201 193. Miejsce płatności wykonania Grudziądz.

Ogłoszenia z Polski. Wiersz wysokości milimetra w dziale ogłoszeniowym na stronie 8-łamowej 8 groszy w dziale reklamowym na stronie 1-3 łam. przed tekstem 60 groszy, wiersz tekstu 35 groszy za tekstem 28 groszy, dla W. M. Gdańska wiersz m/m 8-łam. w dziale ogł. 0,10 Guld. Gd., wiersz m/m 3-łam. przed tekstem 0,66 Guld. Gd., w tekście 0,40 Guld. Gd., za tekstem 0,31 Guld. Gd., dla Niemiec dochodzi 50% z nadwyżki, dla reszty zagranicy 100% nadwyżki. Za tłumaczenia 20 proc. nadwyżki. — Rachunki są natychmiast płatne. — Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za terminowe umieszczenia ogłoszeń.

Rekopisów nadesłanych nie zwraca się.

Dyrektor przyjmuje od godz. 10-tej do 11-tej przed południem.
Redaktor Naczelny przyjmuje od godz. 11-tej do 12-tej w południe.

Redakcja i Administracja
Groblowa 27/29.

Grudziądz, wtorek, dnia 4-go listopada 1924.

Telefon nr. 50 i 51.

Ostatnie wyniki wyborów w Anglii.

Londyn, 31. 10. (PAT.) Z obliczenia znanych już obecnie rezultatów wyborów wynika, że konserwatyści otrzymali 7.598.000 głosów, Labour Party 5.502.000 głosów, liberałowie 3.105.000, komuniści zaś tylko 56.000 głosów.

Paryż, 31. 10. (PAT.) Havas dowiadyuje się z

Londynu, że według ostatnich znanych rezultatów wyborów przeszło 410 konserwatystów, 39 liberałów, 152 członków Labour Party i 4 niezawisłych. Konserwatyści zyskali 156 mandatów, liberałowie stracili 112, Labour Party 43, niezawisli 1 mandat. Dotychczas brakuje wyników z 10 okręgów.

Prezydent rady portu w. miasta Gdańska ustępuje.

Gdańsk, 2. 11. (AW.) Dotychczasowy Prezydent rady portu płk. de Reynier, którego okres urzędowania upływa z dniem 10-go marca, zawiadomił generalny komisariat Rzplitej oraz senat w. miasta, iż na przyszłą kadencję urzędu swego nie przyjmie. Płk. de Reynier

motywuje swe postanowienie tem, iż okres przygotowawczy i organizacyjny w życiu instytucji w której pracował zakończył się i obecnie należy wyszukać kierownika na stanowisko człowieka, któryby na placówce tej mógł pozostać dłuższy czas.

Polska.

Wienowodzenie demonstracji komunistycznej.

Warszawa, 2. 11. (AW.) Wczoraj obok cmentarza bródzińskiego, komuniści zamierzali zorganizować demonstrację. Zebrało się zaledwie 150 osób, do których poseł Łańcucki wygłosił przemówienie. Policja rozproszyła zebranych, aresztując 2-ch najkrzykliwszych komunistów.

Rocznica krwawych zająć krakowskich.

Kraków, 2. 11. (AW.) W dniu 6 listopada odbędzie się uroczystość żałobna w rocznicę krwawych zająć krakowskich.

Francja.

Baldwin a Herriot.

Paryż, 1. 11. (Tel. wł.) Według doniesienia korespondenta londyńskiego „Matin“ Baldwin zawiadomił Herriota, iż ten ostatni popiera za nadto Rosję. Przyszły gabinet angielski przeprowadzi dokładną rewizję udzielonych już sowietom ustępstw. W stosunku do Niemiec Herriot czyni dalsze ustępstwa aniżeli Anglija.

Ambasada polska w Paryżu?

Paryż, 1. 11. (W. T. B.) „Petit Parisien“ dowiadyuje się, iż Herriot przedłożył w Warszawie projekt wzmiany Poselstwa Polskiego w Paryżu na Ambasadę.

Rokowania francusko-sowieckie.

Paryż, 2. 11. (AW.) Rokowania francusko-sowieckie rozpocząć się mają w najbliższych dniach. Skład delegacji sowieckiej nie jest jeszcze znany.

Anglia.

Dymisja rządu angielskiego nastąpi we wtorek.

Londyn, 2. XI. (Pat.) Panuje tu przekonanie, że

rząd zgłosi swą dymisję we wtorek nie czekając na zebranie się parlamentu.

Cała prasa konserwatywna wypowiada się za tem, ażeby gabinet robotniczy w interesie kraju powziął natychmiast decyzję co do swego ustąpienia. Natomiast „Daily Mail“ sądzi, że gabinet robotniczy musi pozostać u steru władzy do czasu zebrania się parlamentu.

Przewrót w polityce angielskiej.

Londyn, 2. XI. (AW.) W przemówieniu swoim przywódca partii robotniczej Breilsford oświadczył, iż skutkiem zwycięstwa konserwatystów będzie zupełny przewrót w polityce angielskiej. Stosunki między Angliją a Rosją zostaną prawdopodobnie zerwane. Pod znakiem zapytania stoi zwołanie konferencji rozbrojeniowej i uznanie przez Angję protokołu genewskiego.

Hiszpanja.

Posel polski w Madrycie.

Madryt, 2. XI. (Pat.) Podczas wczorajszej audjencji w pałacu królewskim złożył poseł Rzplitej Polskiej Wład. Sobański w towarzystwie sekr. legacyjnego Zalenwskiego listy uierzytelniające. Król zaszczylił pos. Sobańskiego dłuższą rozmową.

Stany Zjeanoczone.

Walka przedwyborcza w Ameryce.

Nowy York, 1. 11. (Tel. wł.) W Stanach Zjednoczonych toczy się ostra walka przedwyborcza. Coolidge i Davis przemawiają dziś poraz ostatni przed wyborami. Kursują tu pogłoski, iż Davis uzyska co najmniej 5 milionów głosów. Wybór Davisa staje się prawdopodobnym, jeśli Stany Wschodnie głosować będą za jego listą.

KOSZT UTRZYMANIA w MIASTACH. (A. W.)

Według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego koszt utrzymania rodziny, złożonej z 4-ch osób wynosił w ubiegłym miesiącu: w Warszawie zł. 6.13 gr. w Łodzi 5.41 gr. w Poznaniu zł. 4.82 gr.

Ta różnica cen, wskazuje, iż Warszawa jest najdroższem z większych miast Polski, dowodzi, iż wzrost cen promieniuje od Warszawy i że zatamowanie drożyzny w stolicy odbiło się na opadaniu drożyzny w całym Państwie.

Złe się bawicie!

W ostatnim numerze „Kurjera Poznańskiego“ czytamy następujący wylew w korespondencji z Warszawy:

„Jedynie Klub Chrześcijańsko-Demokratyczny kategorycznie, bez żadnych zastrzeżeń oświadczył, że „zdaniem jego rząd w swej polityce zagranicznej nie czyni żadnych ustępstw na rzecz obcych mocarstw lub obcych żywiołów“, a gdy jego wniosek upadł, głosował za wnioskiem socjalistycznym. Jest to sukces premiera Grabskiego, który dążył do izolacji Związku Ludowo-Narodowego, uzyskał tylko oderwanie się od bloku dawnej większości rządowej Chrz. Demokracji. Duża w tym zasługa posła Korfantego, który w ten sposób chciał zobowiązać premiera Grabskiego do tuszowania sprawy nadużyć podatkowych w przedsiębiorstwach górnośląskich, a jednocześnie „zemścić się“ na Związku Ludowo-Narodowym, że śledztwa w tej sprawie zażądał“.

Czytając te wylewy „złoci“ czy „złoci“ — jak wiadomo w polityce najgorszych doradców — przecieramy oczy i pytamy, czy w piśmie, które zwie się nie tylko piśmie kierowniczem polityki demokratyczno-narodowej, ale i dobrego tonu jest możliwym taki paszkwil.

Bo cóż on mówi? Otóż, że poseł Korfanty prywatnie swe sprawy nadużywał w polityce, a na leg tego nadużycia posła Chrześ. Demokracja.

Przypuszczać można było, że w Warszawie staccono w kołach Demokracji Narodowej głowę po porażce sejmowej, że atoli w Poznaniu na chłodno patrzeć będą na taktykę przywódców warszawskich i że nie pójda w ich ślady.

Widocznie atoli choroba zaślepienia prześcizła i na Poznań.

W innym bowiem razie pamiętanoby w redakcji „Kurjera Poznańskiego“ z przebiegu zeszlotygodniowego posiedzenia sejmowego, że Chrześ. Demokracja na wniosek pana posła Korfantego stawila sama od siebie wniosek o zbadanie nadużyć podatkowych na Górnym Śląsku.

Co to znaczy? Znaczy to, że poseł Korfanty nie ma nic do ukrywania, a Chrześ. Demokr. sąda bezwzględnej jasności i oczyszczenia bagna plotek, oszczerstw i ewtl. lajdaetw, które działy się na blasku Górnym kosztem Państwa Polskiego.

Zatem „mścić się“ poseł Korfanty nie potrzebował. Ale zemsta nazwał trzeba, astep „Kurjera Poznańskiego“, który niezadowolony z tego, że Chrześ. Demokracja nie gra w trąbkę Demokracji Narodowej insynuuje Chrześ. Demokracji kroczenie po pasku pana Korfantego.

Nie potrzebujemy tu bronić ani Chrześ. Demokracji ani oświetać roli p. posła Korfantego. Każdy snający stosunki wie, że poseł Korfanty jest posem Korfantym — a więc politykiem o silnej indywidualności — który atoli politycznie — tak samo jak każdy inny polityk czy w chadecji czy w innej partji — uzgodnić musi swą polityczną taktykę z zasadniczymi wytycznymi, które w Chrześ. Demokr. ustalają Zarząd Główny lub Rada Naczelna wzgl. na terenie sejmowym klub parlamentarny.

Zatem w tym kierunku ataki odbijają się na Kurjerze Poznańskim wzgl. jego korespondencji warszawskiej.

A wciągnięcie w całą tę sprawę p. premiera Grabskiego, którego poseł Korfanty chciał rzekomo „zobowiązać do tuszowania sprawy nadużyć podatkowych w przedsiębiorstwach górnośląskich“ jest tylko dalszym nieczym napadem z tyłu i atakiem rzeczywistej zemsty na prezesa Grabskiego za to, że przeciwstawił się napaści na Rząd ze strony Demokracji Narodowej.

Fakt ten wywołać musi, nietylko słowa potępienia ale i słowa odrazy, tembardziej ubolewania godne, zeszkierować je trzeba pod adresem tych, którzy uważają się za monopolistów polityki Państwowej.

Tyle wobec ataku Demonstracji Narodowej.

Dlaczego zaś Chrześ. Demokracja głosowała na

Radjo-koncerty codziennie od godz. 8.30 wieczorem w gimnazjum klasycznym ul. Sienkiewicza. W niedzielę o g. 11.30 w pol.

Kino **APOLLO** Variete

Telefon 309 Codziennie dwa przedstawienia o 6-ej i 8-ci

Dziś, na żądanie Szan. Publ. ostatni raz o godz. 6-tej

VINDICTA - trzęsienie ziemi

Od godz. 8-ej, II. seria, zakończenie

-Mściciel z za grobu-

do środy włącznie.

Rozpowszechniajcie „Głos Pom.“

korzyść p. Grabskiego, tłumaczy następujący komunikat, wydany przez klub parlamentarny:

- 1) Zatarg pomiędzy premierem Grabskim a prezesem Związku Ludowo-Narodowego był wypadkiem nieprzewidzianym dla stron obu, oraz dla całego Sejmu.
- 2) Przesilenie rządowe mogłoby być wywołane tylko wówczas, gdyby w Sejmie była wyraźna większość, posiadająca pozytywny program pracy.
- 3) Wobec tego zaś

- a) że podobne przypadkowe zatargi nie powinny i nie mogą być przyczyną kryzysów rządowych,
- b) że Sejm nie posiada przynajmniej w chwili obecnej większości, zdolnej do objęcia rządu,
- c) że w tych warunkach obalenie obecnego rządu byłoby równoznaczne z postawieniem państwa w sytuacji bardzo ciężką z narażeniem najistotniejszych interesów ekonomicznych i politycznych Polski, Klub Ch. D. postawił wniosek:

„Sejm stwierdzając, iż polityka zagraniczna rządu odpowiada godności Rzeczypospolitej, przechodzi do dalszej dyskusji budżetowej“.

W ten sposób Klub Ch. D. podkreślił, że aczkolwiek nie podziela całokształtu polityki zagranicznej Skrzyńskiego, jednakże nie chce obalenia rządu p. Grabskiego. Dopiero po odrzuceniu wniosku Ch. D. Klub widział się zmuszonym do głosowania za wnioskiem polskich ugrupowań lewicowych, chociaż redakcji tego wniosku nie podzielał.

Stanowisko Klubu wobec polityki rządu p. Grabskiego zostanie przedstawione w dyskusji i nad exposé p. premiera.

Organizacja młodzieży.

Porównując dzisiejsze stosunki wśród młodzieży, szczególnie szkolnej, z przeszłością, musimy zauważyć jedną rzecz nad wyraz pomyślną, mianowicie zdobycie sobie wśród tysięcy rzesz młodego pokolenia praw obywatelskich przez wychowanie fizyczne. W czasach dawniejszych, przed wojną praca nad fizycznym wyrobieniem młodzieży leżała zupełnie odłogiem. Prawie nie zwracano uwagi na fizyczne własności chłopców, na ich siłę, zręczność, hart ciała, nawet pod zaborem austriackim, gdzie istniał „Sokół“, mogący zaspokoić wymagania w tym kierunku, bardzo rzadkie były wypadki, aby obok starszych, także i młodzi systematycznie pracowali nad zdobyciem tężyzny i siły fizycznej:

Dzisiaj zmieniły się stosunki: Wprowadzenie obowiązkowe do szkół lekcji gimnastyki, powstawanie towarzystw sportowych, rozwój takich instytucji jak „Sokół“, „Strzelec“ — to wszystko dowodzi, że zmienił się pogląd całego społeczeństwa na sprawy wychowania fizycznego, że o zdrowym i silnym człowieku myślimy z równą troską, jak dawniej myśleliśmy o rozwiniętym duchowo i intelektualnie.

Spodziewać się można, że przy dalszym rozwoju tych poglądów nie będzie nam groziło fizyczne skarlenie, do czego moglibyśmy byli dojść, gdyby nie zdobyły sobie należnego poszanowania także poglądy o konieczności rozwijania mięśni i zwrócenia uwagi na ciało.

Ponieważ jednak szczególnie polska natura bardzo jest skłonna do wpadania z jednego ekstremu w drugi, więc nie dziwnego, że zdarzały się u nas, do niedawna jeszcze dość liczne wypadki, kiedy ścierały się poglądy, które można krótko streścić w hasłach: tylko rozwijać ciało i tylko rozwijać ducha. Stąd utarło się w szkołach przekonanie, że nieczeń, wybitnie zdolny w gimnastyce, odznaczający się wyrobieniem mięśni, już tem samym był, jednym z najgorszych w nauce.

Nie więc dziwnego, że młodzież szkolna najmniej przywiązywała wagi do ćwiczeń cielesnych, do zabaw i sportów wszelkiego rodzaju, uważając je za rzecz ostatniego rzędu, a nawet za szkodliwe w rozwoju umysłowym.

Toteż prawdziwym szczęściem dla nas jest istnienie harcerstwa, które w swych zasadach połączyło poszanowanie dla wartości ciała i ducha i przez to uzupełniło jeden z najważniejszych braków naszych programów wychowawczych, a zarazem uchroniło nas przed wpadnięciem w inną ostateczność, w ostateczność zepchnięcia na ostatni punkt programu sprawy wykształcenia intelektualnego.

Stało się harcerstwo doskonałym uzupełnieniem domu i szkoły, gdyż poza wypełnieniem programu w odniesieniu do ciała i ducha, stworzyło ono jeszcze kierunek wychowawczy, przez co nie jest ono ani wyłącznie nową edycją szkół, ani domu rodzinnego, ale łączy w sobie cechy jednego i drugiego, przez co ogromnie silnie spaja z sobą tych, którzy w jego szeregi wstępują.

W ostatnim roku zaczęło harcerstwo silniej przenikać do warstw robotniczych. Wprawdzie już przedtem istniało ono w takich ośrodkach fabrycznych jak Łódź, Sosnowiec, ale teraz przez ożywienie pracy harcerskiej na Śląsku coraz silniej zakorzenia się ono wśród młodzieży robotniczej.

Ten fakt powitać musimy z radością. Bo rzeczywiście nikomu może więcej, jak dzieciom robotniczym, albo też młodzieży pracującej przy fabryce czy w kopalniach w zatykłym, zepsutym powietrzu, nie jest potrzebne ciągłe czuwanie nad zdrowiem fizycznym.

Czy więc robi to harcerstwo, czy inna organizacja, zawsze błogosławić ją będą rzesze robotnicze, gdy pomyśli ona nad tem, aby przez rozwój fizyczny najmłodszego pokolenia zapewnić mu zdrowie i hart ciała, tak bardzo potrzebny w życiu robotnika i robotnicy

Radio w Polsce.

Nareszcie Rząd zaczyna się na serio interesować radio-komunikacją. W niedalekiej przyszłości szerokie warstwy społeczeństwa w Polsce będą miały możliwość korzystania z tych genialnych wynalazków ducha ludzkiego.

W roku przeszłym powstała w Polsce stacja radiotelegraficzna, która łączy nas z Ameryką Północną oraz z Indo-Chinami.

Obecnie jest bardzo aktualna sprawa radiotelefonii, która polega na przesyłaniu wiadomości prasowych, handlowych, sportowych a nawet całych koncertów muzycznych, lecz nie w formie znaków telegraficznych, jak to ma miejsce przy radiotelegrafii, lecz w postaci słowa żywego, które ze stacji nadawczej za pomocą fal elektromagnetycznych rozchodzi się we wszystkie strony.

Te dźwięki są chwytane przez aparaty odbiorcze (radiotelefoniczne).

Budowa i eksploatacja stacji radiotelefonicznych nadawczych prawdopodobnie będzie oddana konsorcjum prywatnemu.

Posiadaczem odbiorczego aparatu radiotelefonicznego może być każdy, kto się zgłosi do Urzędu Pocztowo-Telegraficznego o wydanie upoważnienia i opłaci abonament miesięczny.

Istnieje uzasadniona nadzieja, że w niedalekiej przyszłości szerokie warstwy społeczeństwa będą miały możliwość korzystania z tych ciekawych ulepszeń technicznych. Obecnie jednak przemysł radiotechniczny w Polsce znajduje się jeszcze w powijakach.

W ostatnich czasach powstało kilka przedsiębiorstw akcyjnych przemysłu radio:

Polskie Towarzystwo Radjotechniczne P. T. R.
Polskie Tow. Siemens S-ka Akc.
Polskie Radio S-ka Akc.

Alkoholizm a długość życia.

W prasie zagranicznej, a także polskiej znajduje się tu i ówdzie powtórzenie wiadomości opartej na badaniach amerykańskiego profesora Pearla stwierdzających rzekomo większą śmiertelność u abstynentów niż u osób używających napojów alkoholowych. Wobec tego należy przyjrzeć się bliżej właściwemu stanowi rzeczy.

Niedawno ukazało się w Londynie dzieło zbiorowe profesora Starlinga o alkoholizmie. W nim to opublikował prof. Pearl pracę na temat: „Alkohol a śmiertelność“, publikując tylko własne badania nad 2047 osobami. Podzieliwszy niewielką tę ilość osób na kategorie tj. na abstynentów, pijących okolicznościowo i pijących nałogowo stwierdził, iż wprawdzie śmiertelność wśród nałogowo pijących jest znacznie większa, iż atoli osoby pijące okolicznościowo nawet nieco dłużej żyły niż całkowici abstynenci. Stąd Pearl jako człowiek nauki nie wnioskował bynajmniej, jakoby z reguły używanie okolicznościowe przyczyniało się do nieco dłuższego życia. Znikoma bowiem ilość badanych osób na to mu nie pozwalała tem mniej, że stanąby przez to w przeciwieństwie do zupełnie pewnych danych odmiennych wielu powag naukowych. (Dr. Mahon, Dr. Dwight, Dr. Lonnberry, Dr. Porter, Dr. Fisher, Dr. Weisse, Dr. Rogers, banki amerykańskie i angielskie zabezpieczenia na życie: The United Kingdom Temperance and General Provident Institution, The Sceptre Life, The Austral. Temperance and General, The Manufacturers Life, The Scottish Temperance, The Northwestern Mutual itd.) — Pearl wyraził jedynie przypuszczenie, że okolicznościowe używanie umiarkowane napojów alkoholowych nie szkodzi organizmowi ludzkiemu tak dalece, aby można tem tłumaczyć skrócenia życia danej osoby. Pearl zaliczył już do nałogowych alkoholików te osoby, które regularnie zwykle są przy obiedzie czy kolacji używać wina lub piwa chociażby tylko w nieznacznych ilościach. Taki podział badanych osób świadczy najlepiej, iż osoby „pijące okolicznościowo“ w życiu codziennym żyły właściwie po abstynencku, a wszyscy uważani zazwyczaj za umiarkowanych znaleźli się w trzeciej kategorii nałogowo pijących.

Wobec takiego podziału osób można śmiało stwierdzić, iż badania Pearla nie przyniosły nic nowego, bo nawet najzagorzalszy abstynent nie twierdzi nigdy jakoby dlatego była potrzebna abstynencja, że okazjonalne wypicie kieliszka wina skracza życie.

Stanowisko zwolenników zupełnej wstrzeźliwości opiera się o daleko ważniejsze pobudki tj. uwzględnia niebezpieczną właściwość narkotywną alkoholu nęcącą do dalszego picia i to coraz mocniejszych dawek, następstwa dziedziczne częstego używania alkoholu, fatalne zwyczaje towarzyskie, słabość woli ludzkiej wobec licznych sposobności i niebezpieczeństw nowoczesnego życia publicznego, interes żywotny narodu naszego, niebezpieczeństwo żydowskie, konieczność trzeźwości jako podstawy moralnego odrodzenia społeczeństwa czyli że same względy higieniczne bynajmniej nie są czynnikiem decydującym, raczej więcej dodatkowym i zachęcającym do abstynencji.

Elektryczne tablice ostrzegawcze.

Od dnia 21 marca 1922 r. istnieje i obowiązuje w Polsce „Ustawa Elektryczna“ (Dz. Ustaw R. P. Nr. 34 z dn. 16. 5. 1922 r. poz. 277), na podstawie której Minister Robót Publicznych wydał rozporządzenie z dn. 30. 4. 1923 r. w przedmiocie „tablic ostrzegawczych w za-

kładach elektrycznych o wysokim napięciu“, które uka-
zało się w Dz. U. R. P. 21. 7. 1923 r. Nr. 163 poz. 199,
a obowiązuje od dnia 21. 7. 1924 r.

Rozporządzenie to żąda pod odpowiedzialnością ustaw karnych, żeby umieszczone zostały tablice ostrzegawcze przepisanej formy rozmiarów 25x15 cm i 30x20 cm na słupach i domkach wysokiego napięcia powyżej 750 woltów.

Gdzie trzeba umieścić duże tablice ostrzegawcze tj. 30x20 cm? Duże tablice muszą być umieszczone w sposób widoczny na urządzeniach elektrycznych zewnętrznych wysokiego napięcia, znajdujących się miejscach dostępnych dla osób niepowołanych, a więc na domkach i budkach transformatorowych sieci napowietrznej, na wieżach rozdzielczych, słupach krańcowych, węgiowych (narożnych) i odporowych, oraz na słupach przy prześlach, krzyżujących linie telefoniczne lub tory kolejowe.

Gdzie można umieścić małe tablice ostrzegawcze tj. 25x15 cm? Małe tablice mogą być umieszczone na normalnych pojedynczych słupach przelotowych tj. na prostej linii.

W pomieszczeniach, niedostępnych dla osób postronnych, a zawierających urządzenia wysokiego napięcia, winny być umieszczone tablice ostrzegawcze w takich miejscach i w takim wykonaniu, żeby były łatwo widoczne dla osób, wchodzących do tych pomieszczeń lub otwierających te pomieszczenia.

Ze względu na odpowiedzialność sądową, która ciąży na kierownictwie elektrowni w razie nieszczęśliwego wypadku, który akurat mógłby się wydarzyć w miejscu, w którym zostało zaniedbane umieszczenie tablicy, leży to w własnym interesie elektrowni, żeby umieścić tablicę ostrzegawczą na każdym słupie bez wyjątku. Na słupach rozkracznych wystarczy jedna tablica.

Dotychczas nazywano blaszanych, wytłaczanych, malowanych i lakierowanych tablic, które jednak okazały się mniej trwałe na warunki atmosferyczne, dla tego poleca się bardzo zamówić tablice emaljowane, zastosowane już od dłuższego czasu przez kilka elektrowni na Pomorzu (Gródek, Grudziądz itd.), które są stosunkowo tanie i okazały się jako bardzo trwałe, to chociaż są droższe, jednak znakomicie się opłacają przez swą trwałość, ponieważ są zupełnie niewrażliwe na działania atmosferyczne.

Celem ułatwienia w nabyciu tych tablic ostrzegawczych (emaljowanych) i uzyskania możliwie niskich cen, Związek Elektrowni Polskich w Warszawie (ul. Foksal 11) podejmuje się masowe wspólne ich zamówienia w kraju. Zamawiane przez Związek emaljowane tablice ostrzegawcze przepisowe kosztować będą około

rozmiarów 30x20 cm. — 1 szt. 3,90 zł.

25x15 cm. — 1 „ 2,80 „

O ile Elektrownie zyczą przyłączyć się do wspólnego zamówienia, winny zgłosić się do Dyrekcji Elektrowni Polskich przed 1 listopada br. wpłacając tytułem zaliczki 50% należności na rachunek Związku do P. K. O. Nr. 1004.

Zaznacza się jeszcze, że w nowopowstających zakładach elektrycznych wysokiego napięcia przepisane tablice winny być umieszczone przed uruchomieniem tych zakładów, w zakładach elektrycznych już istniejących w przeciągu roku od wejścia w życie rozporządzenia Min. Rob. Publ. z 21. 7. 1923 r., a więc najpóźniej 21. 7. 1924 roku.

Wiadomości bieżące.

Kalendarz: Wtorek Karola Borom. Wschód słoń. 7° zachód 4° 41' księżycyca 1.59. zachód 11.38.

&

Reperuar Teatru Miejskiego.

WTOREK: „ÓSMA ŻONA SINOBRODEGO“ zakończy „WESELE w OJCOWIE“. Ceny miejsc niższe od 75 gr. do 3 zł

ŚRODA: „DZWONY z CORNEVILLE“. Bony ważne.

CZWARTEK: Premiera „PRAWO POCALUNKU“ PIĄTEK: „GRI-GRI“. Ceny miejsc niższe od 75 gr. do 3 zł.

—** Premiera piątkowa „Dzwonów z Corneville“ ściągnęła do sali „Tivoli“ liczną publiczność, która nasz zespół operetkowy, specj. artystyczną kreację Gaspara szczerze oklaskiwała. Dla trudności technicznych ograniczamy się tylko na paru wierszach (szersze omówienie odkładając na później) by miłośnikom lżejszej muzyki oraz dowcipnych, aktualnych uwag (Kaczorowski) oraz dobrego baletu szczerze poradzić przybycie na przyszłe przedstawienia; piątkowe wypadło starannie: reżyserja (p. Miller) jak i wystawa mogła nawet wybrednych zadowolić. Przyszłość zyczyłoby należało, by grę ogólną odznaczała większa werwa, by chóry mianowicie więcej brały udziału w ogólnej akcji niepo-
przestając na rolach manekinowych statystów.

—** Bełza i Regamey chlubnie zapisani prelegent i ilustrator muzyczny Chopina przed paru miesiącami, znów zawitają do Grudziądza, by 5-go i 8-go listopada tego naszego niezrównanego mistrza tonów nam bliższym uczynić. Zwracamy uwagę na tę siestę duchową.

—** Gimnazjum matam at. przyrodnicze. W środę, dn. 3 listopada, od godz. 5—6 po poł odbędzie się w auli konferencja rodzicielska. O godz. 6 odbędzie się zebranie rodziców celem zlikwidowania zeszłorocznego komitetu i założenia towarzystwa rodzicielskiego.

—** W hołdzie hetmanowi dusz. Do manifestacyjnych uroczystości Sienkiewiczowskich rozbrzmiewającym niestety żalobnym echem po całej Polsce, do tego szczerego hołdu wdzięczności i czci przyłączyło się i nasze miasto. W piątek — jak już o tem donosiliśmy — odbyło się w kościele farnym uroczyste nabożeństwo żalobne. W sobotę popołudniu o godzinie 4.30 odbyła się w Teatrze Miejskim uroczysta akademja. Na scenie w powodzi kwiatów i palm stanął śpiżowy biust genialnego pisarza. Na program akademji składały się: popisy chóru „Lutnia“, które wypadły bardzo dobrze — szczególnie Marzenie Chopina pozostawiło na słuchaczach niezatarte wrażenie. Orkiestra smyczkowa pod doskonałą batutą kapelmistrza p. Pawłowskiego wykonała doskonale kompozycje najlepszych muzyków. Recytacje urywków z dzieł Sienkiewicza, odczytane przez p. Karskiego, artystę Teatru Miejskiego nagrodzone hucznymi oklaskami. Na specjalną uwagę zasługuje odczyt prof. dr. Zwierzańskiego przedstawiający życie i twórczość zmarłego hetmana dusz. Wieczorem odbyło się gal w przedświeceniu. Artyści w poczuciu powinności złożenia hołdu, odegrali wspaniale „Halke“.

—** Ku uczczeniu 75-iej rocznicy śmierci Chopina. W auli gimnazjum żeńskiego w dniach 5 i 8 listopada odbędzie się Odczyt - Koncert znanych znawców Chopina dr. Witolda Bełży i Ludwika Regamey: Dnia 5 listopada br. Odczyt - Koncert I. Zenit twórczości Chopina. Dnia 8 listopada br. Odczyt - Koncert II. O zachodzie życia. Czysty dochód na cele nauki i oświaty polskiej. Bilety można nabywać w księgarni Br. Bażańskich, p. Sikorskiego oraz p. Kulerskiego. Ceny biletów: 3, 2, 1 złoty, 50 groszy.

—** Kradzież w Kuntersztynie. Do podanej przez nas powyższej kradzieży otrzymujemy bliższe szczegóły. Złoczyńcy po uspieniu psa, przeszli przez ogród, wybili szybę w oknie i z zadziwiającą znajomością domu dostali się od razu do kasy. Po wyłamaniu ściany w kasie — która okazała się pusta — spłoszeni przez stróża zbiegli. Energiczne śledztwo w toku. Jednego z włamywaczy ujęto.

—** Podziękowanie. Wszystkim którzy się przyczynili do uświetnienia zabawy w Nowej Wsi dnia 26 X 1924 r. w pierwszym rzędzie p. red. Rakowskiemu za wygłoszoną przemowę, p. pułk. Ziemińskiemu za udzielenie bezpłatnie orkiestry, pp. artystom Teatru Miejskiego za występy, p. Marchlewskiemu za wino, p. Rucińskiemu za wódkę, koniak oraz pożyczenie powozu dla artystów, p. Gątkowskiemu za 1 ct. jabłek, młodym paniom z Nowej Wsi za udekorowanie sali i wdzięczne wywiązanie się z roli gospodyń balu oraz wszystkim gościom serdecznie dziękując
Zarząd balu Stokowska
soltys Sokalski.

—** Walne Zebranie Konf. Pań mił. św. Wincentego a Paulo odbędzie się — nie jak pierwotnie zapowiadano 5-go bm., — lecz w środę 12-go o godz. 5-iej po poł. w sali parafialnej. Zmiana daty nastąpić musiała dla ważnej, od Zarządu niezależnej, przyczyny.
Zarząd.

—** Bacność! Członkowie Związku Podoficerów Rezerwowych Koła Grudziądz. W najbliższych dniach rozpocznie się kurs topograficzny (czytanie i kreślenie map). Kurs ten prowadzony będzie przez fachowe siły wojskowe. Zarząd Koła Podof. Rez. zwraca się do wszystkich członków jakoteż niezgłoszonych podoficer., aby w najbliższym czasie zgłosili się w Sekretarjacie ulica Solna 13. ofic. II. piętro, w wtorek i piątek od 5—7 celem zanotowania ich na listę kursistów.

Ruch towarzystw.

—(rt) Tow. gimn. „Sokół“ w Grudziądzu donosi swym Szan. członkom (wszystkim oddziałom) że zebranie plenarne odbędzie się w środę dnia 5-go listopada br. o godz. 7 i pół w Bazarze. Uprasza się o liczny udział.
Czołem!
ZARZĄD,

(rt) Plenarne zebranie Związku Podofic. Rez. Z. Z. Bzczyp. Polskiej Kolo Grudziądz, odbędzie się w czwartek dnia 6. 11. br. w Hotelu Kellas'a przy ul. J. Wybickiego, o godz. 7 wiecz. O liczne przybycie członków i gości uprasza
ZARZĄD.

—(rt) Tow. Śpiewu „Moniuszko“ odbywa lekcje śpiewu co czwartek o godz. 8-mej wiecz. w sali hotelu „Pod złotym Lwem“.

Ponieważ Tow. przygotowuje się do występu wspólnym koncercie z „Lutnią“ ku uczczeniu pamięci naszego wielkiego kompozytora Stanisława Moniuszki, proszę uprasza się bardzo szan. członków i członkinie o konieczne i punktualne przybywanie na lekcje śpiewu.
Cześć pieśni!
ZARZĄD.

—** GDAŃSK. (Protest właścicieli kamienio). W niedzielę przed południem odbyło się w sali Stoczni gdańskiej zebranie, na którym po przemowach kilku posłów i innych przyjęto rezolucję, protestującą przeciw odrzuceniu przez senat i sejm żądania niemiecko - gdańskiej partii ludowej, domagającego się podwyższenia komornego za mieszkanie i grożąca zaprzestaniem odnawiania kamienio i płacenia podatków.

—* WARSZAWA. (O pałac Staszycy). W dniu 24 bm. p. Prezydent Rzeczypospolitej na prośbę Tow. Nauk. zwiedził pałac Staszycy w celu zapoznania się z projektem odbudowy dawnej siedziby Towarzystwa Przyjaciół Nauk i przywrócenia jej dawnego wyglądu architektonicznego wedle planu Coracci'ego. U wejścia oczekiwał p. Prezydenta Zarząd Towarzystwa Naukowego z pp. Kochanowskim, Pułaskim. Handelmanem i Stołyhwą na czele. P. Prezydent zwiedził cały gmach i zasięgnął szczegółowych informacji od kierownika przebudowy prof. Lalewiczy, poczem zwiedził instytut geologiczny, informowany przez prof. Morozewicza. Z kolei p. Prezydent zwiedził przyszłą siedzibę instytutu francuskiego, którego inauguracja ma już nastąpić w styczniu 1925 r. Korzystając z bytności swej w pałacu Staszycy p. Prezydent zaszczylił swoją obecnością wystawę Kościuszkowska w tymże gmachu urządzoną.

Z zebrań i towarzystw.

— Tczew. (Utworzenie Zw. Podof. Rez.). Z Związku Podoficerów Rezerwowych donoszą nam, że staraniem Zarządu Koła Podoficerów Rezerwowych z Grudziądza, zostało dnia 26 października br. utworzone Koło Podoficerów Rezerwowych w Tczewie, w tem najdalej wysuniętym mieście na zachodzie Rzeczypospolitej Polskiej.

W zebraniu organizacyjnym brali udział jako delegaci: Prezes Centralnego Zarządu Związku Podoficerów Rezerwowych Z. Z. Rz. P. kolega Manyś i prezes Koła Podoficerów Rezerwowych z Grudziądza kolega Marcinak. Liczne zebranie organizacyjne wybrało na marszałka tegoż zebrania kolegę prezesa Manyśa. Do Zarządu wybrano: kol. Załczyńskiego prezesem, Wojcińskiego sekretarzem, Szablę skarbnikiem, Wrzosa komendantem, Toczyka, Kowalczyka i Wotana lawnikami.

Z licznie zebranych podoficerów rezerwowych w Tczewie można wnioskować, że zdają oni sobie doskonale sprawę z godności podoficerskiej i będą się starać godność tę podnieść do powagi, na jaką stanowisko podoficerskie zasługuje. Szczęść Boże nowej, a pożądanaj placówce na tych najdalej wysuniętych rubieżach.

— KOŚCIERZYNA. Zebranie Towarzystwa Kupców Samodzielnych odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Lejki i w obecności kierownika objazdowego Związku p. Sobocińskiego.

Po zagajeniu zebrania, przewodniczący udzielił głosu p. Sobocińskiemu, który w dłuższym przemówieniu omówił szczegółowo przebieg Zjazdu w Wejherowie. Referat delegata zebrani nagrodzili rzęsztemi oklaskami Na zebraniu T. K. Samodz. przemawiali pp. Łukowicz, Zimny, Skaja, Lipiński, Mokwa i wielu innych. Poruszono potrzebę ścisłej konsolidacji i współpracy ze Związkiem. Omówiono sprawę kooperatyw. handlu domokrajnego, który mimo rozporządzeń władz wyższych grasuje w swej dotychczasowej postaci. Zebrani postanowili w każdej sprawie działać przez Związek, a nie trzymać kontakt i żywą współpracę. O godz. 12.30 przewodniczący zamknął posiedzenie, wyrażając p. Marchlewskiemu, prezesowi Związku uznanie za jego dotychczasową pracę.

— TUCHOLA. (Uroczyste posiedzenie Towarzystwa Kupców Samodzielnych.) Z okazji 5-cio lecia istnienia miejscowego towarzystwa odbyło się w dniu 19 bm. uroczyste posiedzenie w obecności licznie zebranych gości i członków. Posiedzenie zajął prezes p. Janeczkowski. W imieniu Zarządu Głównego powitał towarzystwo kierownik Centrali p. Kolasziński, poczem zabrał głos prezes towarzystwa charakteryzując rozwój i powstanie, następnie udzielił głosu kierownikowi objazdowemu p. Sobocińskiemu, który wygłasza okolicznościową mowę zastosowaną do uroczystej chwili. Prezes tow. dziękując przedstawicielom Związku oraz zebranym gościom i członkom za przybycie i specjalne słowa uznania poświęca p. Zentkowskiemu założycielowi towarzystwa. Dyskusję cechuje powaga tonu i nastroj uroczysty.

O godz. 10 i pół prezes zamyka posiedzenie. Wspólna towarzyska herbatka kończy się uroczystością zawiązującą nie wzajemnych uczuć między członkami towarzystwa.

Przemysł w Poznaniu.

(Aw) Wjeżdżającemu do Poznania przybyszowi, czy on przybywa od północy ze strony Bydgoszczy, Torunia — czy też z południa lub zachodu, ze strony Skalmierzyca, Leszna, Zbąszynia, rzucają się w oczy wielkie kompleksy fabryczne z licznymi nad miastem sterzącymi kominami abrycznemi.

To fabryki metalurgiczne Tow. Akc. H. Cegielski rozsiadły się na przedmieściach Poznania, przy głównych dworcach kolejowych, nadając pewien charakter przemysłowy staremu grodowi Przemysławu.

Na przedmieściu Wilda postawiło Towarzystwo najpierw wielką nowoczesną fabrykę wagonów, a w roku 1923/24 wybudowało olbrzymią fabrykę lokomotyw.

Ogół zabudowanej płaszczyzny w tych fabrykach wynosi przeszło 100,000 m² czyli 40 mórg pr., a wielkość terenów 70 ha czyli 280 mórg pr.

Prokucja tego olrzyma przewidziana jest przy pełnem zatrudnieniu na 50 milj. złotych, na rok najbliższy zaś 16 milionów złotych.

Towarzystwo zatrudniało w roku 1923 ludzi 4500. W roku bieżącym, dla przemysłu krytycznym, spada liczba zatrudnionych na 3000. W miarę rozwoju produkcji i przy całkowitym uruchomieniu fabryki lokomotyw liczba zatrudnionych robotników i urzędników wynosić ma ca 6000.

Jakie znaczenie ma tak poważny przemysł dla Poznania i całej dzielnicy słabo uprzemysłowionej, wystarczy podać kilka cyfr.

Wyплаты i pensje pochłaniają obecnie około 3,6 miliona złotych ubezpieczenia socjalne około 500 tysięcy złotych rocznie.

Licząc przeciętnie, że każdy robotnik utrzymuje rodzinę z 3 osób, wypadnie ca. 18.000 osób mających wyżywienie z jednego przedsiębiorstwa. To już jest średnie miasto.

Ponieważ robotnicy żywią znów rzesze rzemieślników, sklepikarzy, kupców, restauratorów, wypada doliczyć dalsze 6000 osób znajdujących przy tem utrzymanie.

Poważne sumy, przypadające miastu z podatków, oddziałają bardzo dotadnio na finanse miasta. Nie zapominajmy przytem należy o najważniejszej rzeczy, że przemysł tego rodzaju i pokroju uniezależnia Polskę od zagranicy i przyczynia się do ogólnego dobrobytu w Rzeczypospolitej.

Z ruchu wydawniczego.

— Nowe polskie pismo „Radio“. Jednym z najnowszych wynalazków doby dzisiejszej, posiadającym znaczenie zasadnicze dla dorobku cywilizacyjnego ludzkości, jest radiotechnika.

Ona to pozwala już dzisiaj w pierwszej fazie wynalazku na wsłuchiwanie się na głuchej wsi w melodyjne tony opery paryskiej czy londyńskiej.

Radiotechnika daje nam wszystko, a wszystko to unosi się na falach eteru do każdego zakątka ludzkiego.

Chcąc informować ogół o ciągłych i szalonych wprost postępach tej dziedzinie wiedzy ludzkiej, postanowiła niżej podpisana spółka wydawać dwutygodnik p. t. „Radio“.

Równocześnie zwracamy się do osób stojących blisko radiotechniki o nadsyłanie artykułów z tej dziedziny wiedzy oraz fotografii i korespondencji, zaś do firm o umieszczenie swych ogłoszeń w naszym czasopiśmie.

Zeszyt pierwszy wyjdzie dnia 15 listopada br. w nakładzie 15 000 egz. — Prenumerata kwartalna 5 zł. (6 zeszytów). Zeszyt pojedynczy 1 zł. — Prenumeratę należy przesyłać przez P. K. O. 206 741 Poznań. — Redakcja i administracja czasopisma mieści się w Grudziądzu, ul. Toruńska L. 6. Telefon 66.

Spółka Wydawnicza „Radio“.

Giełda pieniężna.

Warszawa, dnia 31. 10.

10-ta godzina przedpołudniem.

Dolary Stanów Zjedn.	5,16 złp.
Floreny holenderskie	208,75
Franki belgijskie	24,88
Franki francuskie	27,02
Franki szwajcarskie	99,50
Funty angielskie	23,34
Korony austriackie	7,28
Korony czeskie	15,43
Liry włoskie	22,44
Korony norweskje	70,15
Korony dńskie	87,76
Korony szwedzkie	137,65
Dolary kanadyjskie	5,00

Drukarnia Pomorska Tow. Akc. Grudziądz.
Redaktor odpowiedzialny: Konstanty Dąbkowski.

ZAKUP KAMIENI

Wydział Powiatowy w Grudziądzu potrzebuje do naprawy dróg 2.000—2.500 m. kub. kamieni surowych twardych z natychmiastową dostawą.

Kamienie powinny posiadać średnią miarę, nie być za duże i nie mniejsze jak 10 cm. średnicy i dostawione na drogi w miejscach wskazane przez Powiatowy Zarząd drogowy.

Oferty na dostawę kamieni z dowozem na drogi należy wnosić do Powiatowego Zarządu drogowego w Grudziądzu gmach Starostwa.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego Starosta.
Gospowski.

Kocioł parowy

używany, rok budowy 1890. (płomieniówkowy) 85, 49, m² pow., ogrzewalne 7 atm. rob. ciśnienia z kompletną armaturą przegrzewaczem i podgrzewaczem sprzeda
Magistrat

Wydział V. Budownictwo, Grudziądz.

Poszukuje się dla przedsiębiorstwa fabrycznego na stałe doświadczonego

elektro - monter

znającego pracę ślusarską. Oferty z odpisami świadectw nadsyłać pod nr. 2178 do Głosu Pom.

Skład towarów żelazno - kolonialnych

i materiałów budowlanych, 2 okna wystawowe, rozmiar 9x16 mtr. z urządzeniem, śpiżarniami piwnicami, dużym podwórsem, stajniami, ogrodem i 7 pokojowym mieszkaniem zaraz do wydzierżawienia lub sprzedania. Interes zaprowadzony 50 lat na jednym miejscu. Warunki bardzo dogodne, do objęcia towaru potrzeba 4—6 tys. złotych.

St. Skłodowski, Radzyn, Rynek 9, tel. 18.

Warsztat nowej budowy i reparacji

WAG

ROMAN FABISZ GRUDZIĄDZ

Trynkowa 13 Trynkowa 13

KINO
„Orzeł”
VARIETÉ

Od dnia 3 do 5 listopada włącznie **„Człowiek, który zaprzedał duszę djabłu”**
IV. i ostatnia serja **Kapitan Kidd z Eddie Polo**
Mody Paryskie Modele renomowanych firm: „Valentine About” „Joseph Paquin” „Maison Lucie” i znakomitej firmy: „Maison Constant”
Od Czwartku! **PAT i PATACHON** w obrazie pt.: „Miłość w śniegu”
Od czwartku!

dramat w 6 aktach z Evremont
w roli bankiera Bienvenu.
IV. i ostatnia serja
Od czwartku!

W sobotę, dnia 1 listopada o godz. 4-tej rano zasnął po długich i ciężkich cierpieniach opatrzone sakramentami sw. mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec i dziadek

Józef Strażewski

w 49 roku życia.
O czym donosi w smutku pogrążona Rodzina.

Ekspozycja zwłok odbędzie się w środę, 5 listopada o godz. 12 przed poł. z kościoła w Małym Tarpaie.

Brylanty

złoto i srebro kupuje i płaci najwyższe ceny

B. Papier
Pl. 23 Stycznia 12, L

Warszawska Pracownia Gorsetów w Grudziądzu ul. Świdrowska 7 wykonuje

gorsety, bandaże, paski, biustonosze, gorsety dla ulomnych i brzemiennych za gotówkę i na raty.

Urząd Celny na dworcach w Grudziądzu

podaje do publicznej wiadomości, że dnia 12 listopada b. r. o godz. 10-iej sprzedawać będzie w magazynie celnym, w budynku ekspedycji towarowej następujące towary:

- 1 wagon maszyn młynarskich, jak: podstawy walcowe, planschtry, filtry, elewatory i t. p. wagi ogólne 16.324 kg., 66 sztuk, nadeszłe z zagranicy pod adresem firmy Rudolf Schimmelfeign w Grudziądzu dla „Górny Młyn” właściciela A. Moddeise w Grudziądzu. Cena wywołania 13.534 97 zł.
 - 3 skrzynie żarówek, uchy S. i Co., Nr. 54, 56 i 105, wagi netto 85 kg., nadeszłych z zagranicy pod adresem Bank Związku Spółek Kapitałowych w Grudziądzu. Cena wywołania 837,40 zł.
 - 1 kanapę, stół i dwa fotole używane nieodbrane przez właściciela p. Karola Drukera z Królewca. Cena wywołania 157,25 zł.
- W razie niesprzedania wymienionych powyżej przedmiotów w dniu 12 listopada b. r. odbędzie się druga licytacja dnia 24 listopada r. b. o godz. 10-iej. [2187]

Inspektor Celny.

CZAJNIK
„wydajna”
DŁATEGO NAJTAŃSZA I ZARAZEM
NAJLEPSZA HERBATA W UŻYCIU

We wtorek, 4 listopada:
Flaki i wieprzowe
;; nogi z kapustą. ;;

O liczy udział uprasza. [2508]
Strahl, Klasztorna 11/12.

PRZETARG.

Kierownictwo Rejonu Intendencji w Grudziądzu sprzeda w drodze nieograniczonego przetargu następujące przedmioty:

850 kg.	szmelcu żelaza lanego
3038	” kutego
2412,500 kg.	” blaszanego
1055,845	” emali.
1917,800	szmat płociennych
146,550	bawelnianych
37,508	sukienych
1220,300	papierowych
4,550	brzentoowych
80, —	jutowych
471,522	drelichowych.

Oferty w zapieczętowanych kopertach należy złożyć w Kier. Rejonu Int. Grudziądzu, Koszary Jęgielny najpóźniej do dnia 20. XI. godzina 10 rano, w którym to czasie nastąpi otwarcie ofert, poczem przetarg ofertowy ewentualnie nastąpi.

Wadium w wysokości 3% oferowanej ceny należy składać w kasach skarbowych a kwit dołączyć do oferty.

Informacji bliższych udzieli Szef Int. O. K. VIII. w Toruniu i Kierow. Raj. Int. w Toruniu, Bydgoszczy i Grudziądzu.

Szmelc obejrzeć można w Rejonowym zakładzie Gospodarczym w Grudziądzu ul. Prowiantowa w godzinach urzędowych.

Kierownictwo Rejonu Intendencji zastrzega sobie prawo przetargu ustnego oraz wyboru i oceny ofert.

Kierownik Rejonu Intendencji Grudziądzu.
L. 8457/24.

Sądowa licytacja.

W wtorek, dnia 4-go listopada o godz. 11-tej przed poł. sprzedam na drodze sądowej licytacji największą dającemu, w Grudziądzu przy ul. Młyńskiej w Górnym Młynie, meble biurowe, biurko, krzesła, kanapę, stół, szafę do książek, ogniatrawą szafę, następnie na ulicy Łukowej 1 wagon desek 24 □ i 140 próżnych żelaznych beczek. [2506]

Rostkowski, komisarz sądowy.

Przetarg.

Inspektorat Warszawskiej Dyrekcji Dróg Wodnych w Toruniu ogłasza piśmienny przetarg ofertowy na sprzedaż statków b. Z. P. „Siemiradzki” i „Zagłoba” Statek „Siemiradzki” znajduje się w porcie zimowym w Tezewie, a statek „Zagłoba” w porcie zimowym w Toruniu.

Główne rozmiary statków są następujące:
Statek „Siemiradzki” długość 32,5 m., szerokość 4,0 m., zał. bez ład. 1,15 m., zał. z ładunkiem 1,69 m., siła maszyny 250 K. M.

Statek „Zagłoba” długość 32,2 m., szerokość 4,5 m., zał. bez ład. 1,0 m., zał. z ładunkiem 1,5 m., siła maszyny 300 K. M.

Bliższych wyjaśnień udziela reflektantom Państwowe Zarządy Dróg Wodnych w Toruniu i Tezewie.

Dla każdego statku należy podać cenę w osobnej ofercie. Do oferty należy dołączyć kwit na wypłaconą do Oddziału Rachuby Inspektoratu Warszawskiej Dyrekcji Dróg Wodnych w Toruniu kaucję 20% od szacowanej ceny.

Oferty należy przesłać w podwójnych zamkniętych kopertach, z których wewnętrzna ma być zaopatrzona napisem: „Oferta na statek „Siemiradzki” wzgl. „Zagłoba” do Inspektoratu Warszawskiej Dyrekcji Dróg Wodnych w Toruniu” do dnia 12 listopada 1924 r.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 12 listopada b. r. w lokalu Inspektoratu przy ul. Bydgoskiej 22 o godzinie 12-iej.

Jeżeli ceny ofiarowane będą niższe od cen szacunkowych, ustalonych przez Inspektorat, zastrzega sobie Inspektorat prawo odrzucenia odrzucenia ofert bezpośrednio po ich komisyjnym otwarciu. [2177]

OBUWIE

w najlepszych gatunkach poleca po tanich cenach

MAGAZYN OBUWIA
F. Jełiński, Plac 23 Stycznia 27.

Dwie posady nauczycielskie

do objęcia w Zakładzie Karnym w Grudziądzu od zaraz z poborami początkowo X. kl. urzęd. państw. (stopniowa podwyżka poborów do kl. VIII.).

Reflektuje się na siły fachowe wykwalifikowane i umiejące grać na organach.

Zgł. piśm. z dołączeniem życiorysu oraz odpisu świadectwa ukończenia seminarjum nauczycielskiego, należy nadesłać na ręce [2043]

Dyrektora Zakładu Karnego Grudziądzu.

Hotel Dworcowy.

W środę, 5 listopada

PIERWSZE KISZKI

o liczny udział uprasza [2193]
F. Semrau.

Węgiel

z najlepszych Górnośląskich kopalń po cenach konkurencyjnych dostarcza

D. H. Bracin Rosiński

Trynkowa 3a, tel. 81.

Pan Nerowski
Hallo! Hallo!! Hallo!!!
Kto tam przy aparacie? Napewno snów Kulerski na Pańskiej 19. Tak... tak...! Czy nie mówię? Jest Kulerski? Co Pan sobie życzy? Firma Kulerski: Proszę Pana, mogę panu polecić bardzo tanio **materiały piśmienne, tani papier, pieczątki kauczukowe, instr. muzyczne i przybory, instr. muzyczne dla dzieci.**

Wszystko po niebywale tanich cenach.
A bloków kasowych Pan nie potrzebuje? Proszę o mnie pamiętać. Mam najnowsze maszyny, więc będą pierwszorzędne. Pan Nerowski: No... no! Nie tak wiele, dajcież mi też mówić! Druki, będę mógł dostać do jutra?
Firma K.: Bardzo żałuję, ale strajk. Pan N.: A niech was szlag trafi! Zaraz tam zajdę pogadamy! Więc na Pańską 19, na rogu.
Rodacy! Popierajcie firmę Władysława Kulerskiego. Sami zyskacie, a swego wspieracie.

W dużym wyborze

Eleganckie palta damskie

najnowsze fasony futrem ubierane do najdroższych — od 47 do 180 —

Garnitury męskie	125, 110, 75, 60, 45, 35
Spodnie kamgarnowe	42, 32
Jeslonki	115, 95, 75, 52
Palta zimowe	150, 120
Dziecięce płaszczki	45, 32, 22, 18

Również polecamy materiały, bieliznę, rękawicę, pończochy, filcany, kocy do podróży, artykuły męskie i towary krótkie. Ceny konkurencyjne.

Szmechel i Rozner,

Tow. Akc.

Grudziądzu. ul. Wybiekiego 2/4

Sprzedam

z powodu wypadku śmierci

garderobę męską, palto zimowe i letnie, futro, ubranie, koszule itd. dla osób średniego wzrostu. Zgłosić i oglądać można w piątek i sobotę.

ul. Chelmińska 26, i wchód Droga Laskowska

Kowadło i kłupe gwintową, 1—1/2 cal, na sprzedaż. [12489]

Nachtigall, Dolna Grupa.

Do sprzedania: ubranie z dobrego ciemnego sukna, prawie nowe, i futro krótkie. K. Świącz. Lipowa 41, I.

Na sprzedaż:

dobry gramofon z płytami i wózek dziesięcicy, ul. Kilińskiego 8, III.

POSIADŁOŚĆ
82 mórg ziemi, 30 mórg dobrego lasu z żywym i martwym inwentarzem za cenę 16.000 zł natychmiast na sprzedaż. 12490

Nachtigall, Dolna Grupa.

Posady

Czeladnik piekarski poszukuje stałej posady. Zgłosz. pod nr. 12474 do Głosu Pomorski.

Mieszkania

Pokój umebl.
do wynajęcia Plac 23-go Stycznia 9, III. [12495]

2 pokoje umeblowane z kuchnią lub bez, do wynajęcia Lipowa 41, I pr.

Poszukuje 1 pokoju nieumeblowanego Garbe, 12496) Kościuszki 36.

Zecerów maszynistów i introligatorów itd.

poszukuje na podstawie nowego cennika Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią od zaraz

Drukarnia Pomorska Tow. Akc.
w Grudziądzu.

Do rozpowszechniania ZAPALEK WŁOSKICH
poszukiwani są na okręg Pomorski zdolni przedstawiciele.
Tylko pierwszorzędne firmy od szeregu lat dobrze wprowadzone w tej gałęzi przese są o zgłoszenie się do Generalnego Przedstawicielstwa na całą Polskę „KREZUS” Warszawa, Leszno 19. [2188] Telefon 235/42.

Ponczochy
wełniane, przedzowe, jedwabne, florowe, maco, dziecięce, męskie skarpетки najtrwalsze poleca:
Fabryka pończoch
Lucjana Stetkiewicza - Grudziądzu, Groblowa Plac Kąpielowy.